

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 252. — ŠTEV. 252.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 26, 1923. — PETEK, 26. OKTOBRA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

KOMUNISTI HOČEJO ZAVZETI BERLIN

Hamburg se je precej pomiril. — V Porurju so morali zapreti več premogovnikov. — Krvavi spopadi v Kolinu. Strašni prizori pred berlinsko mestno hišo. — Nihče ne vabi več svojega prijatelja na večerjo ali na obed. Stresemann je vedel, da se snuje poreska republika.

London, Anglija, 25. oktobra. — Brzjavka, ki je dospela danes popoldne ob pol treh iz Berlina, naznanja, da prodirajo velike skupine komunistov proti nemškemu glavnemu mestu.

Skoraj vsa berlinska policija jim je odšla nasproti ter se bo z njimi spopadla izven mesta.

Eno izmed zbirališč komunistov je bilo tudi Lichtenberškem okraju. Policija je pa še pravočasno razgnala demonstrante.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Iz Essena poročajo, da so nekaj premogovnikov že zaprli, vse ostale bodo pa zaprli prihodnji ponedeljek.

Vse naprave westfalske-porenske družbe bodo prenehale obratovati, ker so se izjalovila pogajanja z okupacijskimi oblastmi.

Kolin, Nemčija, 25. oktobra. — Tekom demonstracije pri kateri so zahtevali delavci kruha, so bili usmrtni štirje moški, sedemnajst moških in žensk je bilo pa ranjenih.

Policija je začela streljati na zborovalce, ker se ženske niso hotele pokoriti njenemu povelju, da bi se razkropile.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Pred mestno hišo je neprestano zbrana velikanska skupina delavcev, brezposelnih in drugih revežev, moških, žensk in otrok.

Njihova zahteva je presrečljiva: "Lačni smo, lačni, lačni! Dajte nam kruha!"

Policija večkrat razkropi ljudsko množico, ki se pa po preteku četrte ure ali pol ure zopet zbere.

V Berlinu in v drugih nemških mestih nihče več ne vabi svojih prijateljev na kosilo ali na večerjo. Kdor pa kljub temu obišče svojega prijatelja, vzame seboj kos ali dva kosa kruha in svečo. Električni in plin namreč že par tednov ne razsvetljavata stanovanj.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Poroča se, da je rekel vodja separatistov, Joseph Matthes, nekemu časnikarskemu poročevalcu: —

"Mi delamo po dobro zasnovanem načrtu. Naše gibanje se ni porodilo v trenutku, ampak je bilo vnaprej zasnovano do najmanjše podrobnosti. Tudi nemški koncler je prav dobro vedel, da bomo ustanovili neodvisno Porensko. Nam bosta sledili tudi Bavarska in Saška. Ustroj teh dveh držav bo morda drugačen, toda cilj bo isti, namreč odepnjenje od Berlina. Časa pa ne sme izgubljati niti Saška, niti Bavarska. Čimprej se osamosvojimo, temboljše bo za nas vse."

MUSSOLINIJA BI KMALU UBILO.

Turin, Italija, 25. oktobra. — Tukaj se je vršila velika vojaška parada. Arditi so metali ročne granate, izmed katerih so pa tri predčasno eksplodirale. Šest moških, ki so stali v neposredni bližini ministrskega predsednika Mussolinija, je bilo nevarno ranjenih.

DR. VON BOHLEN JE DOBIL SEDEM DNI DOPUSTA.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Francoske okupacijske oblasti so izpustila iz ječe znanega nemškega industrijalca dr. Kruppa von Bohlena, ki je zaprt v večletno ječo. Njegov dopust bo pa trajal samo sedem dni. Izpustili so ga baže zato, ker mora opraviti neko važno trgovsko zadevo.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo samsajstvo, hitre in po nizkih cenah:

Vselej so bile naše cene nižje od

Jugoslavija:
Rasplošila na enake polte in izplačilo "Kr. politni šekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je naša hitro izplačila najugodnejša.

1000 Din. \$12.80
2000 Din. \$26.40
5000 Din. \$63.00

Prvi nakazilnik, ki znaša manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedena ozemlja:
Rasplošila na enake polte in izplačilo "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$10.00
300 lir \$14.70
500 lir \$24.00
1000 lir \$47.00

Prvi nakazilnik, ki znaša manj kot en tisoč lir računamo posebej po 10 centov za poštnino in druge stroške.

Na pošiljke, ki prisojajo manj kot tisoč dinarjev ali po evralih in dolarjih, se ne plačuje poštnina.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Načinamo po ceni onega dne, ko nam vaše poslanje denar v roko.

Glede izplačil v nemških dolarjih glejte posebno oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

25 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno mesto nemškega Jadranskega Banka.

POGLED NA DEL HAMBURŠKEGA PRISTANIŠČA.

V pristanišču tega najvažnejšega nemškega mesta počiva vse delo. Zaštrajkali so vsi pristaniški delavci. Vse zahteve prebivalstva so izražene v besedah: Kruha nam dajte!

ZDRUŽENE DRŽAVE IN SVETOVNA KONFERENCA

Amerika se bo udeležila gospodarske konference, koje namen bo določiti, koliko more Nemčija plačati. — Za preprečenje gospodarske katastrofe v Evropi.

Washington, D. C., 25. oktobra. — Državni tajnik Hughes je formalno obvestil Veliko Britanijo, da se bodo Združene države udeležile gospodarske konference, koje namloga bo določiti, koliko zamore Nemčija plačati.

Angleška vlada je hotela na vsak način izvedeti, kakšno stališče zavzema Amerika.

V to svrhu ji je poslala posebno noto, na katero je ameriški državni tajnik Hughes takole odgovoril:

— Sedanji položaj zahteva, da se izdela primeren finančni načrt, ki bo katerega bo mogoče preprečiti gospodarsko katastrofo v Evropi. Taka katastrofa bi imela usodopolne posledice za ves svet.

Z ozirom na nevarnost položaja je upati, da se bodo vse velesile zadovoljile z načrtom. Ameriška vlada si pridržuje pravico, staviti svoje predloge, potem katerih upa rešiti zapleten položaj.

Nadalje pravi državni tajnik Hughes, da je to konferenco omogočila Nemčija s tem, ker je pravočasno opustila pasivni odpor v Ruhr-okraju.

Ameriška vlada pa ne bo imenovala nobenega zastopnika v reparacijsko komisijo, češ, da kaj takega ne more in ne sme storiti brez izrecnega dovoljenja ameriškega kongresa.

NEWYORSKI ŽUPAN BO HODIL OB BERGLJAH.

Včeraj je naročil zdravnik dr. Ferguson newyorskemu županu Hylanu, da mora hoditi ob bergljah po svojem stanovanju. Iz sobe se dva tedna ne bo smel. Župan lahko že sedi in čita. Ponoči spi jako dobro, pa tudi tek se mu je izboljšal.

FRANCOZJE SO IZGNALI NEMŠKEGA ŽUPANA.

Coblens, Nemčija, 25. oktobra. — Danes so izgnali francoske oblasti župana dr. Russella, ker ni bil nevtralen, ko se v torek napadli nemški separatisti vladna poslopja.

Dvajset drugih meščanov je bilo izgnanih, ko so ovirali separatiste pri njihovem početju.

LLOYD GEORGE DOSPEL V WASHINGTON, D. C.

Bivši angleški ministrski predsednik bo imel dosti dela tekom svojega tamošnjega bivanja. — Vojne naj bo enkrat za vselej konec.

Washington, D. C., 25. oktobra. — Bivši angleški ministrski predsednik David Lloyd George je danes dospel semkaj. Takoj so mu sestavili oziroma je sam sestavil program, ki ga bo do določene do sobotne zvečer.

Na kolodvoru sta ga oficijelno sprejela tretji ameriški državni podtajnik Wright in Henry Chilton, svetovalec tukajšnjega angleškega poslanstva.

Obiskal bo državnega tajnika Hughesa, zatem predsednika Coolidgea v Beli Hiši in bo končno gost članov predsedniškega kabineta.

Pozneje bo obiskal bivšega predsednika Wilsona ter bo ostal pri njem dve uri.

Jutri bo šel na Arlington narodno pokopališče, ogledal si bo Lincolnov spomenik in grob Neznanega vojaka.

V Pittsburskem Auditoriju je pet tisoč oseb poslušalo njegov govor. Zborovanje je bil skical delavski tajnik Davis.

Njegov govor je bil jako značilen, in v njem najzanimivejša naslednje besede:

— Za božjo voljo, ustanovimo odbor usmiljenja, ki bo enkrat za vselej končal vojno. Kajti povem vam, da je vojna zopet zamračila božje nebo.

Vsi navzoči so z navdušenim ploskanjem pritrili njegovim besedam.

Iz Washingtona se bo Lloyd George podal v New York, kjer bo govoril v Carnegie Hall ter se bo nato vrnil v Anglijo.

LA FOLLETTE NA POTI PROTI DOMU.

Southampton, Anglija, 25. okt. — Ameriški senator La Follette je danes odpotoval na ameriškem parniku George Washington, proti domu. Senator je pred kratkim obiskal vse važnejše dele Evrope ter se je mudil par tednov tudi v Rusiji.

SODNIKA JE PRESENETIL PRAVOREK POROTNIKOV.

York, Pa., 25. oktobra. — Danes je porota oprostila devet mož, ki so bili obtoženi, da so napadli in oropali skladišče žganja Hallom Distillery Company. Sodnik se je čudil temmu pravoreku, ko je bila vendar krivda obtožencev jasno dokazana.

GOVERNER POMILOSTIL DVOJE OBSOJENCEV

Governer Smith je pomilostil dva Italijana, ki bi bila morala danes umreti na električnem stolu. — Obdolžena sta bila umora italijanskega otroka G. Varotta.

Albany, 25. oktobra. — Governer Smith je včeraj popoldne pomilostil Antonija Marina in Santa Cusamana, oba Italijana, ki sta bila obsojena v smrt na električnem stolu, vsled ugrabljenja in umora otroka Giuseppe Varotta. Italijana sta imela biti usmrtna danes, v petek, dne 26. oktobra.

O odvedenju in umoru tega otroka smo svoječasnno že obširno poročali, ker je vzbudil ta slučaj v New Yorku veliko ogorčenje.

Governer je izpremenil smrtno obsodbo v kazen dosmrtnega zapora, in sicer vsled priporočila sodnika Talley-a.

Sodnik Talley je v pismu na governerja navedel, da je bila obsodba izrečena v glavnem na podlagi pričevanja Roberta Rafaele-a. — Pripomnil je tudi, da sta bila oba obsojenca za časa otrokovega umora pod policijsko paro.

Dozdaj sodišče ni moglo dognati, kdo je pravzaprav pravi morilec otroka.

NEMŠKI VODITELJI — KINEMATOGRAFSKI JUNAKI.

Aix-La-Chapelle, 25. oktobra. — Po zavzetju vladnih poslopij po nemških separatističnih revolucijonarjih in po pogajanjih, ki so se vršila med nemškimi vladnimi uradniki ter Deckersom, republikanci in lojalisti, so pariški kinematografski fotografi prosili nemške voditelje, naj bi se dali posneti na filme. Nemški voditelji so bili s tem takoj zadovoljni ter izjavili, da so pripravljeni, samo če se jim zagotovi varstvo policije.

Policisti so izjavili, da nimajo ničesar proti temu, nakar sta se kmalu nato pojavila pred vrati poslopja voditelj Deckers in gosposodična Emilija Walters, ki je tudi nekaka voditeljica separatističnega gibanja. V družbi 28 svojih pristašev sta potem paradirala četrte ure pred kamerami francoskih fotografov.

PRESNETO DRAG POLJUB.

24-letna Mrs. Alice Meereer, ki stanuje v Brooklynu, je tožila Louisa Goodman, poročenega muškega in očeta dveh otrok za odškodnino, ker jo je brez njenega dovoljenja poljubil v temni veži.

Sodišče je odločilo, da mora plačati Goodman pet tisoč dolarjev odškodnine.

POMANJKANJE PO NEMŠKIH MESTIH

Prebivalstvo strada. — Kruha ni mogoče drugače dobiti kot da ga človek ukrade, če ga more ukrasti. — V hamburškem pristanišču počiva vse delo. — Vladne tiskarne natisnejo vsak dan za 400 milijonov bankovcev. — Policija se je posluževala strojnih pušk.

Poroča Karl von Wiegand.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Včeraj so se po vsej Nemčiji, posebno pa po mestih, vršili veliki nemiri.

Po vsej deželi, od Kiela na severu do Monakova na jugu, od Essena na zapadu do poljske meje na vzhodu, si ljudje na vse mogoče načine prizadevajo, da bi kaj dobili, ukradli ali uropali, samo da bi si nasitili želodec.

Predvsem zahtevajo kruha in krompirja.

V Gelsenkirchen so demonstranti oplenili dvajset trgovin in par skladišč na tamošnji postaji.

V Barmenu je policija ustrelila dva demonstranta, štiri pa težko ranila.

V Kielu je razburjena ljudska množica oplenila vse pekarije.

V spopadih s policijo je bilo petnajst oseb ranjenih.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Iz najrazličnejših delov dežele prihajajo brzjavke o spopadih med policijo in sestradano ljudsko množico.

V premogovnih in industrijskih središčih centrate Nemčije so izbruhnili štrajki.

Berlinska vlada je prepovedala tiskanje komunističnega glasila "Rote Fahne".

Ker noče preklicati te svoje prepovedi, bodo te dni vsi stavci in tiskarji zaštrajkali. Potemtakem ne bodo mogli niti bankovcev tiskati.

Hamburško pristanišče je popolnoma mirno. Vsi pristaniški delavci so zaštrajkali.

V centrali je mir, edinole po predmestjih se vrše demonstracije.

V Harburgu pri Hamburgu se je posluževala policija v boju proti demonstrantom strojnih pušk. Demonstranti so se zabarikadirali in streljali na stražnike.

Deželni manjka bankovcev. Državna banka mora v najkrajšem času izplačati en trilijon mark. — Vladne tiskarne natisnejo vsak dan za štiristo milijonov bankovcev.

Neki matematik je izračunal naslednje: če bi tiskarna začela tiskati ob Kristusovem rojstvu bankovce za eno marko, bi jih do sedanjega časa, bi jih do sedanjega časa ne natisnila toliko, da bi bilo mogoče kupiti z njimi en ameriški dolar.

Pariz, Francija, 25. oktobra. — Temelji poreske republike se majo. Separatisti sicer proklamirajo v tem ali onem mestu "republiko", ko se pa pojavijo za separatisti vladne čete, jih prebivalstvo navdušeno sprejme.

BOLGARSKA JE IZGUBILA SVOJ EDINI AEROPLAN.

Sofija, Bolgarsko, 25. oktobra. — Soglasno z mirovno pogodbo je smela imeti Bolgarska samo en armadni aeroplan. Sedaj pa tudi tega nima več. Včeraj popoldne se je unel v zraku ter padel na tla. Dva častnika, ki sta ga vodila, sta se pri tem ubila.

PRIZADEVANJA GRŠKIH ROJALISTOV SO SE IZJALOVILA.

Atene, Grško, 25. oktobra. — Vladne čete so danes zasedle Korint. Soglasno z zadnjimi poročili s Peleponeza, se je rojalistična zarota popolnoma izjalovila.

ČEŠKI NEMCI ČASTE OSVOBODITELJA.

Berlin, Nemčija, 25. oktobra. — Po vseh delih čehoslovaške republike, kjer prebivajo Nemci, se vrše velike slavnosti na čast kmečkemu osvoboditelju Kudliehu. Te dni je namreč poteklo sto let izza časa, ko je bil rojen ta veliki prijatelj kmečkemu ljudstvu.

V Wachburgu mu bodo postavili spomenik.

ENO MILJARDO MARK ZA ENO ČEŠPLJO.

Salem, Oregon, 25. oktobra. — Če bi hoteli Nemci kupovati tukajšnje češplje, bi morali plačati za vsako tisoč milijonov mark. Tukaj stane funt češpelj en penny.

VODJA BOLGARSKIH KOMUNISTOV DOSPEL V MOSKVO.

Moskva, Rusija, 25. oktobra. — Vasil Kolarov, vodja bolgarskih komunistov, je dospel sem. Kolarov je igral v zadnjem bolgarskem kmečkem puntu veliko ulogo.

MRS. HARDING BO STANOVALA V WASHINGTONU.

Washington, D. C., 24. oktobra. — Florence Harding, vdova po pokojnem predsedniku Hardingu, je najela skupino sob v New Willard hotelu. V kratkem času se bo za stalno preselila v Washington. Dosedaj je bila v Marion, Ohio.

KHIVA JE SEDAJ SOVJETSKA REPUBLIKA.

Moskva, Rusija, 24. oktobra. — Province Khiva v ruskem Turkestanu, ki je bila dosedaj samo član sovjetske federacije, je organizirala socijalistično sovjetsko republiko. Znaprej bo Khiva enakopraven član sovjetske unije.

KOLEDAR

za leto 1924

STANE SAMO 40c

Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

HELMAR

Kupite škatljo **HELMAR** danes ter si zadržite resnični užitek, kot ga Vam more dati le 100% čista turška cigareta.

AMERIŠKA NAJVEČJA VREDNOST V CIGARETAH.

BOXES of 10 or 20

Zagonetno, toda resnično.

Evine hčere.

Odkar sta grešila prva dva človeka v raj, je postala žena usodna možu. Ako pride normalni duševni položaj moškega bitja iz tira vsled one opojnosti, ki jo imenujemo ljubezen, tedaj drvi slepo proti prepadu, in če nima sposobnosti, da bi v kritičnem trenutku zavrl tek svojega blaznega drvenja, se pogrezne v globočino, in kratki sreči sledi dolga doba bridkosti in obupa.

Danes bomo govorili o možeh, ki niso imeli moralnega odpornosti, ko je prišla nad njega ona velika ljubezenska strast, o možeh, ki so padli, ko jih je Eva zapeljala. — Oba slučaja, o katerih bomo pisali, sta resnična, vendar pa sta v velikem kontrastu drug drugemu. Dočim je bila namreč v enem slučaju Evina hčerka brez krivde, da bi bila kvečjemu samo pasivno kriva na padcu Adama, je bila v drugem slučaju vsega kriva ženska, ki ga je zapeljala.

Pred nekaj leti se je seznanil v Kansas City neki mlad bančni blagajnik z mlado, krasno deklico, ki pa je pripadala višjim družabnim slojem kot je on sam pripadal. Deklica je bila mlada in razvajena, kajti njen bogati oče ji je izpolnil sleherni željo, in vsi moški, ki so ji do tedaj dvorili, bi ji bili lahko nudili ves luksuz, katerega ji ne bi mogel nuditi bančni blagajnik. Ta pa si je na vso moč prizadeval, da bi ji izpolnil vsako željo, in bil je še premalo izkušen, da bi ji odkritosrečno priznal, da vse stvari, katerih se je ona privadila, daleč presegajo njegova sredstva.

Deklica je ni nikoli prosila za to ali ono malenkost, ki ji jo je daroval, zdelo se ji je pa samo ob sebi umljivo, da ji lahko kaj takega daruje, ker ima bodisi nekaj prihrankov ali pa bogatega očeta.

Vsak tekmeec mladega moža je posedoval avtomobil; on sam si ga ni mogel privoščiti, ker je bilo to nad presegom njegovih sredstev. Nekoga dne pa je deklica obudovala v nekem izloženem oknu mal avtomobil, ki jo je zanimal. Mladenič, odločen, da ji izpolni sleherni željo, je ponaredil bančne knjige v znesku tisoč dolarjev, vzel na banki tisočak ter kupil avtomobil.

Deklica je bila pri vsem tem nedolžna ter ni imela niti pojma, da je avtomobil kupljen za ukraden oziroma ponesrečen denar. Sicer pa avtomobil tudi ni vzel kot darilo, temveč se je le v mladeničevi družbi vozila z njim okoli.

Neizogibno se je zgodilo. Ko se je približal dan bančne revizije in ko ni mladi mož mogel najti nobenega izhoda, je ukradel nadaljnjih tisoč dolarjev ter pobegnil. Teko štiriindvajsetih ur je bil deficit odkrit, in kavejski družbi je bil poslan poziv, naj nadomesti manjkajočo vsoto. — Družba, pri kateri je bila banka zavarovana, je slednji izplačala zahtevano vsoto, nato pa uvela proizvodnjo za begunom.

Dognalo se je, da je mladi mož

pobegnil na atlantsko obal, odtam pa v južni smeri proti Floridi. Iz Floride pa se je najbrže odpeljal z ladjo v Zapadno Indijo. Zasedovanje je vodilo na Bermudo, Kubo, Haiti in potem do Trinida, toda blagajnika niso mogli več dobiti. Po štirih ali petih mesecih se je morala zavarovalna družba prepričati, da jo stane zasledovanje že toliko, kolikor je mladi mož ponesrečil. Bilo je skoraj gotovo domnevati, da pri blagajniku ne bodo dobili denarja, tudi če ga končno ujamejo, vsled česar je zavarovalna družba ustavila zasledovanje.

Dve leti pozneje se je privlekel v urad omenjene zavarovalne ali kavejske družbe neki strgan in zanemarjen mlad mož, stopil je k oknu blagajničarke ter hripavo dejal:

— Hočem se udati.

Deklica je prestrašeno pogledala zanemarjenega moža pred seboj ter je histerično zavpila in stekla proč. Nato je stopil k okencu neki možni uslužbenec ter vprašal tujca, kaj želi.

— Jaz sem pogrešani bančni blagajnik. — je odvrnil tresoč se tujec.

— Kateri? — je vprašal klerk.

— Veste, naša lista teh je precej dolga.

— Pokličite koga, ki stvar pozna, toda hitro, — je prosil mladi mož. — Jaz ne morem več naprej.

Nekaj minut pozneje je bil zanemarjeni tujec odveden v pisarno nekega uradnika, kjer so mu ukazali sestiti ter mu dali čašico brandija. Nato je povedal, kako je prepotoval Mehiko in Centralno Ameriko, da je delala v Yukatanu na plantažah, kjer so bili kavini nasadi ter pozneje na železniški progi, kako je porabil zadnji cent ukradenega denarja in kako je bil potem prisiljen, na vse mogoče načine služiti si svoj vsakdanji kruh. Njegova slaba vest pa ga je tirala vedno dalje in dalje, kajti vsakokrat, kadar je našel kakšno boljše mesto, je opazil kak znan obraz, v katerem je smetral svojega zasledovalca. Tako ni mogel najti niti blagodejnejšega spanca, niti miru. Vsak najmanjši šum po noči se mu je dozdeval kot usodepolno trkanje zasledujočih detektivov, dokler ni slednjič mogel tega več prenašati ter se je napotil nazaj v New York, kamor je z velikimi mukami prispel. Že tri dni ni imel nobene poštene hrane v ustih.

— Dajte mi jesti ter me potem zaprite, — je prosil. — Potem vam bom povedal vse, karkoli boste hoteli izvedeti.

— Dobro, to bomo tudi storili, — je dejal uradnik ter pozvonil, da pride družbin detektiv. Dočim je čakal nanj, je opazoval moža pred seboj, in v srce se mu je zasmilil.

— Za božjo voljo, mož! — je zaklical uradnik. — ali ne veste, da smo že pred dvema letoma opustili iskanje za vami?

Mladega blagajnika so prevedli v Kansas City, kjer je vzbudil njegov slučaj sicer veliko govor-

jenja, toda vsi so ga prej pomilovali kot grajali. Porotniki so ga sicer morali spoznati krivim, toda sodnik mu je prisodil najmiljejšo kazen, ker je bil mnenja, da se je mož že sam dovolj kaznoval.

Neki komaj devetnajstletni mladenič, ki pa je imel že važno mesto pri nekem finančnem institutu v državi New Jersey, je obiskal nekega večera v družbi svojih prijateljev neko plesno dvorano v New Yorku. To e bilo več let prej, predno so to svobodno deželo osušili licemerski reformatorji, in ta mlada družba je bila v dvorani seveda pijačo, ki je vsebovala več kot pol procenta alkohola.

Pri sosedni mizi je sedela postavna, sanjavno gledajoča lepa ženska. Ta je opazila, kako jo mladenič očaran gleda, in nasmejljala se je komaj vidno, prav kot ženska, ki pozna svoje čare. Mladenič je opetovano njej njen pogled ter misli, da ga ženska vzpodbuja. Vstal je ter stopil k njeni mizi, kjer ji je podvoril ter povedal, kako je lepa, da ni še nikdar v življenju videl ničesar lepšega in očarljivejšega. Ali ni upanja, da bi jo spet lahko videl, četudi samo za eno kratko uro, da bi ž njo lahko govoril. Ona se je očitno zabavala pri te ideji. In dalje, ali ne se ne bi hitela vsaj ustaviti v njegovi banki, kjer bi lahko izpregovoril z njo par besedi?

Ko je v svojem brbranju omenil banko, je postala ženska pozorna. Ogledala si je mladeniča natančneje. On je torej v banki? — V kateri banki? O, tam preko v Jersey. O, da, mnogokrat se je peljala v svojem avtu že tam skozi, zato se hoče nekega dne ustaviti. Kakšno mesto ima tam? — O, tako, blagajnik je! Kako lepo od tako mladega moža! Njegovi starši imajo gotovo dosti denarja in vpliva, da so mu mogli izposlovati tako mesto? Ah, saj res, padlo ji je v glavo, da ima v prihodnjem tednu tam nekaj opravka.

Nato sta si povedala svoji imeni in mladenič je odšel nazaj k svoji mizi. Menjajoč sta ga izpreletavala vročina in mraz. Bil je kakor mrzličen in nikakor ni mogel odvrniti pogledov te eksotične žene. In ko je končno prispel domov, jo je še dolgo v sanjah gledal.

Nekaj dni pozneje je izstopila iz svojega avtomobila in stopila v banko.

— Kje bi lahko videla gospoda Ormsby, — je vprašala z viška dol vratarja.

Kmalu ga je opazila za njegovim omreženim okencem in s strastnim glasom, vsled katerega je preko ušes zarudel, mu je pričela šepetati v uho. On ji je samo stiskal roko in presrečno šepetal: — Estela! —

Obljubila mu je, da se bo sestala z njim dotičnega večera v nekem znanem restavrantu, visoko gori na Palisadah, odkoder je tako lep razgled na veletok Hudson.

Prisla iz njenih ust, mu je še bolj mečala pamet. Njeni redki pojubi so ga žgali, da mu je divje valovala kri po žilah, in nekaj tednov pozneje se ga je podolila tako cpojna divja strast, da je postal pravcati vosek v rokah svoje oboževanke.

Vedno in vedno sta bila skupaj in ko ga je kmalu potem njegova banka poslala na službeno potovanje, ga je ona spremljala, — prav kot da je njegova žena. Nato so prišle njegove počitnice, ki sta jih spet skupno preživela — in on si je "izposodil" malenkost na banki, da je mogel financirati luksuz, ki je prijal njej in katerega je bila navajena.

Nato je ona za par dni izginila. Mladenič je rekel, da je mož, katerega je videl prvi večer njunega znanja pri njeni mizi, njen soprog, da starega noreca sicer zaničuje in da ne živi z njim skupaj, da pa ga mora od časa do časa obiskati, — in sicer iz finančnih in drugih vzrokov. Vrnila se je v solzah. Nekaj stranskega se je zgodilo, ki bo v pogubo njemu in njej, če mu ne bo mogoče hitro dobiti večje vsote denarja. On da je prav tako kriv na tem kot ona sama. Ako jo res ljubi, je ne bo pustil na cedilu. Za pet ran božjih, ne zapusti me zdaj!

Tri noči ni mladenič spak — Kar se je od njega zahtevalo, se je zoperstavljal njegovi vesti, njegovemu instinktu, njegovi vzgoji. Sam zase ne bi bil tega nikoli storil. Toda lepa kača ga je zapeljevala, dokler ni bil zlomljen njegov odpor, zapeljevala, dokler je postal duševno neodgovoren. Na banki je vzel za desetisoč dolarjev bondev, izstavil je ponarejeno pobotnico, naredil v knjigah potrebne sezname ter izročil vrednostne papirje Esteli, ki se mu je v solzah z nežnimi objemi in gorečimi poljubi zahvalila. V tem trenutku je bil pripravljen njej na ljubo pognati z dinamitom v zrak ves svet z vsemi njegovimi bitji.

Ljubezenska afera je trajala naprej. Mlada žena je znala svojega neizkušnega ljubimca ovijati okoli prsta, kakorkoli in kolikor je hotela, in sicer s tem, da mu je hlinila zdaj melanholijo s periodami divje strasti in z nežno, brezpopojno predajo, ki je vpraša po ničemer, temveč sledi samo klicu svoje velike ljubezni. In vsaki par tednov je bila potrebno nadaljnih vsot. Večino tega zahtevanega denarja je Estela tudi dobila, mladič pa je bil preveč zaljubljen, da bi jo bil vprašal, kaj počne s tolikim denarjem.

(Konec prihodnjič.)

Vsak povec bi moral imeti novo izdajo

"PSMARICA GLAZBENI MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matjaž Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljnih in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštino \$3.00.

"GLAS NARODA"

23 Cortlandt St., New York, N. Y.

Konec ljdbavnega romana.

Princesa Luiza, sestra Štefanije, soproge pokojnega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa, se je bila blazno zaljubila v hrvaškega ulanskega častnika, Matačiča. — Afera je bila v zvezi z raznimi škandali. — Matačič jo je rešil iz blaznice, kamor jo je dala zapreti dvorna klika. — Zaljubljenca sta po burnem življenju končala v revščini.

V Parizu se je te dni dovršil roman, ki je že skoro dve desetletji zanimal senzacije željne aristokratske kroge evropske javnosti bolj nego najinteresantnejša ljubzenska zgodba v knjigi. Osebi romana sta bili princesa Luiza Koburska, najstarejša leči pokojnega belgijskega kralja Leopolda II., sestra dvode po bivšem avstrijskem prestolonasledniku Rudolfu, Štefanije, in nekdanji ulanski stotnik v avstrijski armadi, Geza pl. Matačič.

Matačič je bil po rodu Hrvat, potomec stare plemenitaške zagorske rodbine. Njegov oče je bil kotarski predstojnik, in ko je umrl, se je mati omožila drugič, to pot z grofom Kegljavičem, po katerem je mladi Geza prevzel plemenitaški naslov. Geza je študiral gimnazijo v Varaždinu. Po dovršeni maturi se je podal na vojaško službovanje, ter se je dal, ko je dosegel čin poročnika, aktivirati. Kot poročnik je služil v Galiciji, kjer je bilo tedaj življenje po garnizijah jako veselo in razkošno. Iz Galicije je prišel na Dunaj. Tu je videl princezo Luizo, omoženo z generalom princem Filipom Koburškim, bratom bolgarskega kralja Ferdinanda.

Filip Koburg je bil 14 let starejši. Matačič pa pet let mlajši od Luize. Pri neki konjski tekmi je Matačič princezo zadivil s svojim pogumnim ponašanjem na splešenem konju. To ju je zblizalo. Luiza si je dala Matačiča predstaviti in kmalu sta se njuni sreči užgali. Luiza se je blazno zaljubila v pogumnega oficirja. Leta 1897, je v njegovi družbi ostavila Dunaj ter pobegnila na Rivijero, — kjer sta zaljubljenca začela razkošno in potratno živeti. Kmalu pa jima je zmanjkalo denarja. V istem času se je pojavila v bančnih krogih menica, podpisana od Luize in njene sestre Štefanije, glaseča se na 750.000 zlatih goldinarjev. Štefanija je tajila, da bi bila podpisala menico lastnorodno, in tako je padel sum na Matačiča, da je on podpisal ponaredil. Izgovarjati se je jel na svojega odvetnika, a usodi ni mogel uteči. Zaljubljenca sta bila pobegla v Zagreb, tam pa so Matačiča aretirali. Prišel je na zatožni klop in bil leta 1898 obsojen.

Prince Koburg je izkoristil to priliko, da je dal svojo nezvesto ženo zdravniško preiskati in ugotoviti, da je saboumna. Dosegel je da je Luiza prišla pod skrbstvo in da je bil Matačič izključen iz armade. To stanje je trajalo pičli dve leti. Po preteku tega časa so prišli Matačiču na pomoč socialistični poslanci, ki so s posebno interpelacijo v dunajskem parlamentu zahtevali, da se zadeva razčisti, Matačič pa reaktivira. To se je zgodilo. Matačič je dobil popolno zadostitev, poiskal je svojo ljubico, ki je bila internirana v nekem zavodu pri Draždanih. — Pončič jo je navzlic stražam odpeljal ter pobegnil z njo v Pariz, kjer so izvedenci ugotovili, da je

Luiza pri zdravi pameti. S tem je bilo nadzorstvo nad princezo ukinjeno. Luiza se je dala od moža ločiti in zahtevala od njega vzdrževanje, ki ji je bila tudi priznana. Matačič pa je zaradi razhajenja časti napovedal princu dvoboj. Najprej sta se streljala s pištolami, nato sta potegnili sablje. Matačič je zmagal ter je princeso težko ranil. Vrnil se je k svoji ljubici in živel z njo več let v Belgiji, Italiji in Franciji, kjer sta poglala ves denar.

Obubožana sta se nato vrnila v Matačičevo domovino, na Hrvaško, kjer sta preživela vojno kot huda nasprotnika režima, ki jima ni hotel pomagati iz denarnih zadreg. Po vojni so nastali za njiju še težji časi. 55letni ljubimen in 60 letna ljubinka sta se morala prehranjivati z nezablenim krompirjem. Končno sta zaradi slabih gmočnih razmer šla narazen. Matačič je zbolel in se etabliiral v neki dunajski bolnici. Luiza pa se je spokorno zatekla k svoji sestri knežinji Lonyay v Oroszvar na Madžarsko. Tu je bila zelo nemilostno sprejeta. Štefanija je zahtevala od nje, da zapusti Matačiča in da se preživlja kot guvernanta. Dovolila ji je stanovanje in hranilo iz svojih sredstev, prepovedala pa vse izdatke za pisma in brzojavke. Matačič je ležal med tem bolan na Dunaju. Luiza mu je pisarila obupna pisma, v katerih mu je razkrivala trdostrnost svoje sestre. Končno je, uvidevši, da ji ta noče pomagati, odgovorila na Dunaj. Tam je pregovorila Matačiča, da se je napravil na pot v Bruselj, kjer sta hotela skupno nastopiti za Luizine pravice. Toda medpotoma se je Matačičovo zdravstveno stanje poslabšalo. — Luiza in Geza sta se ustavila v Parizu in v naročju nekdanje lepe princepe je Matačič pred par tedni umrl.

S to smrtjo je zaključen dolgo-trajen roman, ki je v prošlih letih opetovano razburjal evropske vladarske dvore. Končan pa je ob enem roman dveh sre, ki se nista ljubili zgolj zaradi senzacije. — Ljubezen Geze Matačiča je imela globoke srčne korenine v življenju obeh, in njegovo srčno razmerje z lepo Luizo je bilo tako, da bi mu v današnji dobi sebičnosti morali pri belem dnevu z lučjo iskati pendanta.

Tatvina v vlaku.

Spečijskemu uradniku Franu Jazbinšku je bila v noči od 1. na 2. okt. ukradena med vožnjo iz Ljubljane v Maribor iz žepa kurtarja, v kateri se je nahajala svota 5755 dinarjev.

Pri telovadbi ponesrečil.

Dijak Rado Leskovar, sin mariborskega odvetnika dr. Leskovarja, je padel pri telovadbi tako nesrečno z droga, da si je zlomil desno roko. Ročni oddelek ga je prepeljal v bolnišnico.

Zgodovina sladoleda.

Rimski imperator je dal dovažati v Rim kupe snega, da s tem ohladi zrak. — Umetni led so iznašli po vsej priliki še pred 17. stoletjem, in nato je bil samo še kratek korak do izdelovanja sladoledu.

Poletna sezona je sicer minila in sladoled ni več aktualen. Vendar je koristno, da se tudi v tem hladnem času spomnimo nanj, ki nam je storil toliko uslug za časa vročih dni, ko je hladil naše želodce. V naslednjem bodi podano nekoliko črtic iz zgodovine postanka sladoleda.

Imperator Heliogabal je dal dovažati poleti v Rim cele kupe snega, da s tem ohladi zrak. Sneg je bil v tedanjih časih resnično edino naravno sredstvo, s katerim so se ljudje hladili. Celo v Salomonovih izrekih nahajamo stavek, ki se glasi: — Verni sel je dobrodošel kakor hlad snega v dnevi vročine. — Rimljani so, da preprečijo naglo tavanje snega v vročih poletnih dneh, zakopavali sneg v globoke jame ter ga pokrivali s hrastovimi vejami in drugim listjem. Običaj, da se s snegom hladi pijača, pa se je udomačil šele v 17. stoletju.

Junija meseca 1538. sta se Fran I. in Karel V. sestala s papežem Pavlom III. v Nizzi. Karla V. je tedaj spremljal zdravnik Champier. Zelo se je čudil, ko je opazil, da Španjolci in Italijani donesajo v bližino visoke osebnosti sneg, da s tem ohladijo zrak. —

Koncem 15. stoletja pod Henrikom III. se je uporaba snega uvedla tudi na francoskem dvoru. — Kadar je kralj pil, so mu vselej prinesli na pladnju košček ledu in snega, s katerim je suveren hladil vino. Občinstvo je smatralo to početje za velik luksuz, toda je začelo kralja kmalu posnemati. Istočasno pa je francoska vlada led monopolizirala. Posledica tega je bila, da so se cene dvignile. Uživanje ledu je postalo dostopno samo premožnejšim slojem, Italijani pa so že prej iznašli, da, ako se v vodi raztopi soliter ter se ta raztopnina prilije vinu, postane pijača hladnejša. V "Mineralogiji", katero je v drugi polovici 16. stoletja izdal Aldovani, beremo, da se mesto solitra lahko uporablja sol. Neki vojvoda v Mantovi je baje že v istem času rabil neke vrste prašek, s katerim je lahko takoj pretvoril vodo v led. Vsekar je gotovo, da so izumeli umetno napravljen ledu še pred 17. stoletjem. Od tu je bilo do izuma sladoleda samo še kratek korak. Neki Florentinec, po imenu Procopio, je v Firenci odprl kavarni, kateri je ustanovil podružnico v Parizu. Ta mož je prišel na idejo ledene limonade. Ljudje so ga takoj začeli posnemati in iz ledene limonade je nastal sladoled. — Kmalu nato je prišel sladoled na francoski dvor, od tam pa v Nemčijo in preko nje se je razširil dalje na sever.

"Kikeriki!"

Tekom svetovne vojne so bili Italijani zasedli otok Krk. Grško prebivalstvo je bilo v strahu, da bi preljudi zavezniki za vedno tam ostali. Zato so Grki večkrat vprašali Italijane, kedaj da mislijo oditi. Italijanski vojaki so se smejali Grkom v obraz in so odgovarjali: — Da, mi odidemo, ali šele takrat, ko začne peti petelin na stehi citadele. — Pri tem so s prstom kazali na kamenitega petelina. Grki so molčali. Napočil pa je le končno za Grke veseli dan ko so se Italijani odpravili na odhod. Vse prebivalstvo otoka se je zbralo takrat na obrežju in italijanskim brodom v slovo je donel iz grških usta poredni "kikeriki", kikeriki". S svojo zadržno pustolovščino so šli Italijani na Krk tudi samo po "kikeriki!"

Nova borzna palača v Novem Sadu.

Na podlagi sklepa novosadske blagovne borze se zgradi v kratkem v Novem Sadu velika moderna borzna palača. V tem poslovnju bodo imela tudi društva Zveza trgovcev, Industr. zbornica in druge trg. institucije svoje lokale.

Novice iz Slovenije.

Zastrupljanje radi hrenovke.

Dne 2. oktobra zvečer po gledališču je bil rešeni oddelček v Mariboru poklican v neki hotel, kjer se je v trčih zvil nek tehnik iz Ljubljane. Morali so ga prepeljati v bolnico. Tehnik je zavil nekje pokvarjeno hrenovko. Tudi kani sta se dva ljubljane na slabi jedi v Mariboru zastrupila. Kaj dela zdravstvena oblast?

Dr. Rosinov večer v Mariboru

je priredila tamošnja Slovenska čitalnica v soboto 6. oktobra ob priliki njegove 60letnice v proslo-vo velikih zaslug na polju narodnega dela. Razen svojih članov je čitalnica povabila tudi ostala mariborska narodna društva.

Električna razsvetljava na kranjskem kolodvoru

Železniška postaja Kranj dobi v najkrajšem času električno razsvetlavo. Ministrstvo saobračaja (prometa) je v to svrhu dovolilo kredit v znesku 45.000 Din.

Ujet mariborski kaznjencec.

Od štirih iz zaporov mariborskega sodišča ubežnih kaznjencev so njo došli ubega Kuharja, ko je prišel z ubeglim tovaršnim Šlambergerjem do koroške meje, kjer je hotel uiti v svojo domovino v okolici Beljaka. Kuhar je pri zaslišanju tudi izpovedal, kako so kritično noč ušli iz zaporov mariborskega okrožnega sodišča. On se dela nedolžnega. Beg sta baje zasnovala te Kristof in Šlamberger. Kristof je v sodnijski delavnici ukradel precep za žaganje cevi, s katerim sta okrog polnoči prežagala mrežo na oknu celice. Kristof in Šlamberger sta imela v Mariboru domačino, h koga sta se šla najprej preobleči in prinesla tudi za sopotnika Kuharja in Tržičana Besednjaka civilno obleko. Šlamberger je potem mahnil s Kuharjem proti Kamnini pri Mariboru. Tam sta se pri nekem kmetu izdajala za pomilostena kaznjence in se dobro najedla. Šlambergerjeva sestra je zjutraj prinesla v Kamnico denar, s katerim sta se begunca nato odpravljala z vlakom do koroške meje, kjer pa sta s svojim preveč previdnim obnašanjem v gostilni vzbudila sum oročnika, ki je aretirat Kuharja. Šlamberger je pa ušel po neli grabi. Po dogovoru bi se moral tudi Kristof iz Besednjakom pripeljati z njima na Koroško, vendar ju ni bilo od nikoder. Besednjak je odšel najprej proti jugu, Kristof pa v svoje varnejše bližine v nemško Štajersko. Kuharja, ki je imel odsedeti še samo en mesec, je sedaj prevzelo v daljnje varstvo radi nasilnega bega državno pravdnštvo.

Strupene klobase.

V Mariboru je 2. okt. obol el zastrupljenju Ljubljancin Stanislav Rebol, sedaj v vojaški službi v Mariboru, po povzračju klobase.

Jubilej dr. Frana Jurtele.

"Slov. Narod" poroča: Eden najzaslužnejših naših narodnih delavcev odvetnik v Ptuj dr. Fran Jurtele je slavil dne 4. okt. svojo 70letnico. Malo je mož med nami, ki bi si bili pridobili na političnem, gospodarskem in kulturnem polju toliko zaslug kakor on, in to po večini s tihim, vstrajnim, v javnosti skoraj neopaženim delom.

Dr. Jurtele je bil rojen 1. 1853. pri Sv. Andražu v Slov. gorah. Po končani gimnaziji se je posvetil pravoslovnim študijem, ki jih je dovršil v Gradcu, nakar je vstopil v odvetniško pisarno dr. Fichtenaua v Ptuj. Tu je zastavil svoje delo, da prebudi ljudstvo iz narodnega mrtvila in ga gospodarsko osamosvoji. L. 1886. je prevzel dr. A. Gregoričovo odvetniško pisarno, ki je nato postala središče, v katerem so se stekale vse niti narodnega delovanja v Ptuj in v okolici. Nemci so bili takrat v Ptuj absolutni gospodari. Slovenski živeli je bil popolnoma neorganiziran. Sloveni niso imeli niti svojega ognjišča, kjer bi se lahko zbirali. Dr. Jurtele se je zavedal, da je prvi pogoj za okrepitev slovenskih pozicij v Ptuj ta, da si preskrbi lokalne, kjer bi se nastanila Narodna čitalnica kot središče in ognjišče ptujskih Slovencev. S čitalničnim tajnikom Urbanom sta jela nabirati prispevke za nakup čitalniškega poslopja. Ko je imel dr. Jurtele nabrano že primerno svo-

to, je l. 1882. nakupil hotel "Zur Stadt Wien" in ga pretvoril v Narodni dom. Ta Narodni dom je postal trdnjava slovenske misli in slovenskega narodnega pokreta. Delo na narodnem polju v Ptuj in v okolici je bilo silno težavno in prvi vrsti zaradi tega, ker so bili trgovci in obrtniki pa tudi kmetje popolnoma odvisni od nemškega kapitala. Da iztrga te iz rok nemških in nemškutarskih kapitalistov, je leta 1883. osnoval "Hranilno in posojilno društvo", kateremu je stopil sam na čelo. Ta zavod je osnoval ne zato, da zbira in kupi v svoji blaginji milijone, marveč da z razpoložljivimi gnotnimi sredstvi podpira slovenski živeli v borbi za narodno osamosvojitve. To svojo nalogo je vestno izvrševala posojilnica do današnjega dne. Z njeno pomočjo in podporo se je tekom let posrečilo docela steti moč in vpliv preje v Ptuj in v okolici vemožnega nemstva in nemškutarstva.

Zavedajo se, da primanjkuje Slovencev predvsem narodnih uradnikov in vseh narodne inteligence, se je dr. Jurtele zavezal za to, da je ptujška posojilnica ustanovila bogat fond, s katerim so se podpirali slovenski siromašni visokošolci. Dasi so bile te podpore v prvi vrsti namenjene za dijake iz ptujškega okraja, vendar so se iz tega fonda širokogrudno podpirali tudi slovenski visokošolci iz vseh krajev, ako so bili potrebni in so vestno izpolnjevali svoje dolžnosti. Na ta način je dr. Jurtele omogočil marsikateremu slov. dijaku, da se je posvetil visokoškolskim študijem in jih uspešno končal. Lahko trdimo, da je legijon slovenskih inteligentov, ki se imajo samio dr. Jurtele in ptujski hranilnici zahvaljevati, da so mogli dovršiti svoje študije.

Kakor je bil dr. Jurtele neumorno delaven na gospodarskem polju, tako se je udeleževal z velikim uspehom tudi na političnem področju. Ptujski okrajni zastop in z njim okrajni šolski svet je bil desetletja v nemških rokah. Tudi tu je dr. Jurtele zastavil svoje delo. Z velikim trdom se mu je posrečilo izvojevati Slovence večino v veleposredniški kuriji, in ko je bilo to izvojeno, so Sloveni l. 1886. prvič zmagali pri volitvah v okrajni zastop. Zmagal sicer ni bila trajna, ker se je kasneje Nemcem zopet posrečilo dobiti v svoje roke okrajni zastop, toda v tem pogledu ne zadene dr. Jurtele nobena krivda, ker je storil vse, kar je bilo v njegovih močeh, bi ohranil Slovence to veljavno pozicijo. Vpliv nemškega kapitala, vladajoča korupcija, predvsem pa pritisk z vladne strani je bil močnejši kakor skromne narodne sile, ki jih je mogla organizirati samo ena oseba — dr. Jurtele. Ko je l. 1886. umrl poslanec Božidar Rajič, je stopil ob splošnem odobravanju na njegovo mesto dr. Jurtele. Izvoljen je bil v deželni zbor štajerski, kjer je deloval do l. 1909., torej poknih 23 let. Tu je osredotočil vse svoje delovanje na to, da štiti narodne, gospodarske in kulturne interese vsega slovenskega Štajerja. Njegovo delovanje je povsod našlo uvaževanje in priznanje. Visoko so ga spoštovali prijatelji in nasprotniki. Dolga leta je bil namestnik deželnega glavarja. Kakor smo že zgoraj naglašali, pa je ostalo glavno torišče njegovega delovanja slej kot prej "Hranilno in posojilno društvo". Pod njegovim vodstvom je postalo cvetoč zavod, pravi blagoslov za slovenski Ptuj in njegovo okolico. Brez tega zavoda si ne moremo misliti slovenskega Ptuja. Dr. Jurtele je bil dolga leta predsednik Narodne čitalnice in ves ta čas je bilo to društvo stožer narodnega in prosvetnega življenja v Ptuj. Ko se je osnovala Ciril-Metodova družnica, je stopil na čelo in je ostal njen vodja do današnjega dne.

Mož plemenit, dobrega srca in odprtih rok si je pridobil povsod najljubšeje simpatije. Prijatelji in nasprotniki ga v enaki meri čislajo in spoštujejo. On je izmed redkih onih mož, o katerih lahko trdimo, da ima pač polno prijateljev in častilcev, pa nobenega sovražnika. Vse svoje življenje je bil odločen narodnjak in naprednjak in s te poti ni krenil nikdar, dasi bi lahko igral vodilno vlogo v naši politiki, ako bi ne bil tako ječen in kremenit značaj kot je.

Knjigarna "Glas Naroda"

Molitveniki:

Duša popolna	1.-
Marija Vrhovna:	
v platno vezano	70
v usnje vezano	150
Kajski glasovi:	
v platno vezano	70
v usnje vezano	130
v fino usnje vezano	160
v usnje vezano	130
Skrbi za dušo:	
v platno vezano	30
v usnje vezano	165
v fino usnje vezano	180
Sveta Ura:	
sino v platno vezano, z debelimi črkami	1.00

Poučne knjige:

Abeceknik slovenski:	
broširan	30
trdo vezan	50
Angleško-slovenski slovar	
(Dr. Kern)	5.00
Angleška služba ali nauk kako naj se k v. maki stredo	10
Dva sestavljeni pesni: Četvorka in beseda spisan in narisan	35
Zvezdoreja	75
Ugostolavja. Zemljepisni pregled	125
Kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom	1.00
Knjiga o lepem vedenju:	
Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan	15
Knjiga o dostojnem vedenju	40
Kako postane stari	40
Katekizem (veliki)	40
Mlekarstvo s črticami za štiri-noroje	75
Nemško-angelski tolmach	60
Največji spisevnik ljubavnih pisem	30
Nemščina brez učitelja	
1. del	50
2. del	50
Pravila za oliko	65
Parotinar	
1. letnik	60
2. letnik	60
3. letnik	30
Praktični računar	75
Ročni slov. angl. in angl. slov.	
slovar	70
Slovensko-angelska slovnica, s slovarjem, trdo vezana	150
Sveto pismo stare in nove zaveze, vsebuje 1040 strani	3.00
Splošno književstvo. 1 in 2 del	25.50
Slovensko-italijanski in italij. slov.	
slovar	1.00
Srbska začetnica za Slovence	40
Tovensko-nemški in nemško-slovenski slovar	50
Slovenska Narodna mladina	1.-
Spretna kuharica	125
Spretna kuharica, trdo vezano	150
Slovenska kuharica	7.00
Umni čebelar	150
ošlita knjizica	50
Veliki slovenski spisevnik raznih raznih pisem, trdo vezano	150
Veliki vsevedci	1.00
Zbirka domačih zdravil kakor jih rabi slov. narod	75
Zgodbe sv. pisma	30
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev	
1. zvezek	65
2. zvezek	35

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez.	4.00
Andrej Hofer	50
Benetška vedeževalka	35
Belgrajski Biser	35
Durke in porednosti	40
Teli rojaki, trdo vezano	1.00
Soy, roman, trdo vezano	75
Boja pot na Šumarno Goro	25
Balkanska Turška vojaka	30
Čarovnica starega grada	25
Cvetke	25
Žganova osveta	25
Čas je zlato	30
Vetina Borogradska	50
Doli z orožjem	50
Dve aliki — Njiva, Starica — (Meško)	50
Dolga roka	50
Devica Orleanska	50
Jon in svet. Letnik 1908	2.00
Duhovni Boj	35
Elizabeta	35
Fran Baron Trunk	35
Str. Diavole	50
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Grešnik Lenard. (Ivan Cankar)	75
Gočevski katekizem	25
Grada ugnira	50
Golem, roman	70
Hedvika	35
Hannarica, Gročsko in Solice	35
Iz dobe punja in bojev	50
Iz zapiske gladiol	150
Igralec, roman, spomini mladosti	50
Jos. Jurčič spisi:	
sv. Cret in svet. Hiti mešnega sodnika. Broširano	75
Trdo vezano	1.00
sv. Sosedov sin. Sin kmetkega cesarja itd. Broširano	75
Trdo vezano	1.00
sv. Dr. Zober, roman. Tugam. tragedija v 5. dejanjih	1.00

Razne povesti in romani:

Amerika in Amerikanci, trd. vez.	4.00
Andrej Hofer	50
Benetška vedeževalka	35
Belgrajski Biser	35
Durke in porednosti	40
Teli rojaki, trdo vezano	1.00
Soy, roman, trdo vezano	75
Boja pot na Šumarno Goro	25
Balkanska Turška vojaka	30
Čarovnica starega grada	25
Cvetke	25
Žganova osveta	25
Čas je zlato	30
Vetina Borogradska	50
Doli z orožjem	50
Dve aliki — Njiva, Starica — (Meško)	50
Dolga roka	50
Devica Orleanska	50
Jon in svet. Letnik 1908	2.00
Duhovni Boj	35
Elizabeta	35
Fran Baron Trunk	35
Str. Diavole	50
Gozdovnik (2 zvezka)	1.20
Grešnik Lenard. (Ivan Cankar)	75
Gočevski katekizem	25
Grada ugnira	50
Golem, roman	70
Hedvika	35
Hannarica, Gročsko in Solice	35
Iz dobe punja in bojev	50
Iz zapiske gladiol	150
Igralec, roman, spomini mladosti	50
Jos. Jurčič spisi:	
sv. Cret in svet. Hiti mešnega sodnika. Broširano	75
Trdo vezano	1.00
sv. Sosedov sin. Sin kmetkega cesarja itd. Broširano	75
Trdo vezano	1.00
sv. Dr. Zober, roman. Tugam. tragedija v 5. dejanjih	1.00

Trdo vezano	1.00
Kraljeviti in berzi	25
Oralska Mučenica, trdo vezano	30
šarmen, trdo vezano	40
Judsko povesti. — Od hlebe do hlebe. — Sin	50
Ljudska knjižnica:	
1. sv. Znamenje štirih	50
2. sv. Darovana. Zgodovinska povest	50
3. sv. Jorani Zmagoval. — Med Plazovi	50
4. sv. Mala življenje	50
5. sv. Zvezda kmetke vojaka	75
7. sv. Prihajci	50
8. sv. Pasjeglavci	75
9. sv. Kake sam se jas likal. (Brenčelj)	50
10. sv. Kake sam se jas likal. (Brenčelj)	50
11. sv. Kake sam se jas likal. (Brenčelj)	50
12. sv. Iz dnevnika malega pe-rednca, trdo vezano	50
13. sv. Ljubljanske dila. — (Brenčelj)	50
14. sv. Juan Mileria. Povest iz španskega življenja	50
15. sv. Ne v Ameriko. Po resničnih dogodkih	50
16. sv. Ujdi. Vsebuje 9 povesti. Broširano	75
Trdo vezano	1.25
17. sv. Mlada mornarja. Povest	50
18. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
19. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
20. sv. Mlada mornarja. Povest	50
21. sv. Zlatokop. Povest	50
22. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
23. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
24. sv. Mlada mornarja. Povest	50
25. sv. Zlatokop. Povest	50
26. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
27. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
28. sv. Mlada mornarja. Povest	50
29. sv. Zlatokop. Povest	50
30. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
31. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
32. sv. Mlada mornarja. Povest	50
33. sv. Zlatokop. Povest	50
34. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
35. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
36. sv. Mlada mornarja. Povest	50
37. sv. Zlatokop. Povest	50
38. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
39. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
40. sv. Mlada mornarja. Povest	50
41. sv. Zlatokop. Povest	50
42. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
43. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
44. sv. Mlada mornarja. Povest	50
45. sv. Zlatokop. Povest	50
46. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
47. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
48. sv. Mlada mornarja. Povest	50
49. sv. Zlatokop. Povest	50
50. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
51. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
52. sv. Mlada mornarja. Povest	50
53. sv. Zlatokop. Povest	50
54. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
55. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
56. sv. Mlada mornarja. Povest	50
57. sv. Zlatokop. Povest	50
58. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
59. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
60. sv. Mlada mornarja. Povest	50
61. sv. Zlatokop. Povest	50
62. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
63. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
64. sv. Mlada mornarja. Povest	50
65. sv. Zlatokop. Povest	50
66. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
67. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
68. sv. Mlada mornarja. Povest	50
69. sv. Zlatokop. Povest	50
70. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
71. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
72. sv. Mlada mornarja. Povest	50
73. sv. Zlatokop. Povest	50
74. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
75. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
76. sv. Mlada mornarja. Povest	50
77. sv. Zlatokop. Povest	50
78. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
79. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
80. sv. Mlada mornarja. Povest	50
81. sv. Zlatokop. Povest	50
82. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
83. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
84. sv. Mlada mornarja. Povest	50
85. sv. Zlatokop. Povest	50
86. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
87. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
88. sv. Mlada mornarja. Povest	50
89. sv. Zlatokop. Povest	50
90. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
91. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
92. sv. Mlada mornarja. Povest	50
93. sv. Zlatokop. Povest	50
94. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
95. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
96. sv. Mlada mornarja. Povest	50
97. sv. Zlatokop. Povest	50
98. sv. Prvič med Indijanci ali vojna v Nikaragvo	50
99. sv. Preganjanje Indijancev mla-jonarjev	50
100. sv. Mlada mornarja. Povest	50

Razne povesti in zaba-vne knjige za mladino:

Job za mladih, pesmitve	50
Dedeček je pravil, pravilce	40
Mladina zrcem	35
Narodna pripovedka, 3. zvezek	40
Narodna pripovedka, 4. zvezek	40
Narodna pripovedka, 5. zvezek	40
Narodna pripovedka, 6. zvezek	40
Narodna pripovedka, 7. zvezek	40
Narodna pripovedka, 8. zvezek	40
Narodna pripovedka, 9. zvezek	40
Narodna pripovedka, 10. zvezek	40
Narodna pripovedka, 11. zvezek	40
Narodna pripovedka, 12. zvezek	40
Narodna pripovedka, 13. zvezek	40
Narodna pripovedka, 14. zvezek	40
Narodna pripovedka, 15. zvezek	40
Narodna pripovedka, 16. zvezek	40
Narodna pripovedka, 17. zvezek	40
Narodna pripovedka, 18. zvezek	40
Narodna pripovedka, 19. zvezek	40
Narodna pripovedka, 20. zvezek	40
Narodna pripovedka, 21. zvezek	40
Narodna pripovedka, 22. zvezek	40
Narodna pripovedka, 23. zvezek	40
Narodna pripovedka, 24. zvezek	40
Narodna pripovedka, 25. zvezek	40
Narodna pripovedka, 26. zvezek	40
Narodna pripovedka, 27. zvezek	40
Narodna pripovedka, 28. zvezek	40
Narodna pripovedka, 29. zvezek	40
Narodna pripovedka, 30. zvezek	40
Narodna pripovedka, 31. zvezek	40
Narodna pripovedka, 32. zvezek	40
Narodna pripovedka, 33. zvezek	40
Narodna pripovedka, 34. zvezek	40
Narodna pripovedka, 35. zvezek	40
Narodna pripovedka, 36. zvezek	40
Narodna pripovedka, 37. zvezek	40
Narodna pripovedka, 38. zvezek	40
Narodna pripovedka, 39. zvezek	40
Narodna pripovedka, 40. zvezek	40
Narodna pripovedka, 41. zvezek	40
Narodna pripovedka, 42. zvezek	40
Narodna pripovedka, 43. zvezek	40
Narodna pripovedka, 44. zvezek	40
Narodna pripovedka, 45. zvezek	40
Narodna pripovedka, 46. zvezek	40
Narodna pripovedka, 47. zvezek	40
Narodna pripovedka, 48. zvezek	40
Narodna pripovedka, 49. zvezek	40
Narodna pripovedka, 50. zvezek	40
Narodna pripovedka, 51. zvezek	40
Narodna pripovedka, 52. zvezek	40
Narodna pripovedka, 53. zvezek	40
Narodna pripovedka, 54. zvezek	40
Narodna pripovedka, 55. zvezek	40
Narodna pripovedka, 56. zvezek	40
Narodna pripovedka, 57. zvezek	40
Narodna pripovedka, 58. zvezek	40
Narodna pripovedka, 59. zvezek	40
Narodna pripovedka, 60. zvezek	40
Narodna pripovedka, 61. zvezek	40
Narodna pripovedka, 62. zvezek	40
Narodna pripovedka, 63. zvezek	40
Narodna pripovedka, 64. zvezek	40
Narodna pripovedka, 65. zvezek	40
Narodna pripovedka, 66. zvezek	40
Narodna pripovedka, 67. zvezek	40
Narodna pripovedka, 68. zvezek	40
Narodna pripovedka, 69. zvezek	40
Narodna pripovedka, 70. zvezek	40
Narodna pripovedka, 71. zvezek	40
Narodna pripovedka, 72. zvezek	40
Narodna pripovedka, 73. zvezek	40
Narodna pripovedka, 74. zvezek	40
Narodna pripovedka, 75. zvezek	40
Narodna pripovedka, 76. zvezek	40
Narodna pripovedka, 77. zvezek	40
Narodna pripovedka, 78. zvezek	40
Narodna pripovedka, 79. zvezek	40
Narodna pripovedka, 80. zvezek	40
Narodna pripovedka, 81. zvezek	40
Narodna pripovedka, 82. zvezek	40
Narodna pripovedka, 83. zvezek	40
Narodna pripovedka, 84. zvezek	40
Narodna pripovedka, 85. zvezek	40
Narodna pripovedka, 86. zvezek	40
Narodna pripovedka, 87. zvezek	40
Narodna pripovedka, 88. zvezek	40
Narodna pripovedka, 89. zvezek	40
Narodna pripovedka, 90. zvezek	40
Narodna pripovedka, 91. zvezek	40
Narodna pripovedka, 92. zvezek	40
Narodna pripovedka, 93. zvezek	40
Narodna pripovedka, 94. zvezek	40
Narodna pripovedka, 95. zvezek	40
Narodna pripovedka, 96. zvezek	40
Narodna pripovedka, 97. zvezek	40
Narodna pripovedka, 98. zvezek	40
Narodna pripovedka, 99. zvezek	40
Narodna pripovedka, 100. zvezek	40

Sultan in vezir.

Sultan Mahmud je s svojimi neprestanimi vojnami in inozemstvu in s svojim tiranstvom doma napolnil državo svojih dedov s poginom in obupom. V Perziji je poklal malone vse prebivalstvo.

Vezir tega velikega monarha je trdil, da se je pri nekem dervišu naučil govorice ptičev razumeti tako lahko, kakor da bi ptiči govorili njegov jezik. Ni ptiča, je dejal, da bi ga ne razumel, ako le odpre svoj kljun.

Ne vemo, ali je vezir samo lagal da razume ptičjo govorico, ali pa si je samo domišljeval, da jo ume; samo to lahko povemo, da so mu verjeli po vsem cesarstvu. Saj ve vsakdo, kako radi verjamejo v Orijentu vse, kar je čudovito.

Nekega temnega večera sta sultan in vezir jezdila demov z lova. Mahmud, ki je videl bolje nego njegov vezir, je zagledal dve sovi na drevesu, ki je rastle iz kupa ruševin blizu zelenkastega starca zidovja.

— Ali vidiš ptiča na drevesu, ki raste tu spodaj? — je dejal sultan in kazal na največje vejo.

— Seveda, — je odgovoril državnik. Prej ju nisem videl in bi ju bržčas ne bil niti opazil, ako bi me ne bili opozorili.

— Dobro, — je rekel Mahmud. — Morda se pravkar razgovarjata, zato bi rad vedel, kaj pravita. Ako se ne motim, ste trdili, da razumete, kar govorijo ptiči. Ker ste tako učeni, poslušajte torej njun pomenek. Potem mi o tem sporočite.

— O, knez, — je dejal vezir, — kar ukazuj, saj ti si mogočen! — Sila in vlada sta tvoji, toda ti vladaj s milostjo in nadkrijuješ s svojo slavo najmočnejše vladarje. Zgodi se tvoja volja; tvoj suženj te sluša. Blagovoli sesti sem in počakaj, da se vrnem.

Po teh besedah se je vezir previdno približal drevesu, se skril za grmovje ter se delal, kakor bi poslušal sovi prav pozornost. Ko se je vrnil na mesto, kjer ga je sultan čakal, je dejal:

— Gospod, slišal sem del njegovega pomenja; toda ne upam si ga povedati.

— Zakaj ne? — je dejal sultan in zardel od jeze, ker je bil najbolj nestrpen od vseh monarhov. — Zahtevamo, da nam ponovite od besede do besede vse, kar sta ptiča rekla. Naš podložnik mora vendar vedeti, da s seboj ne trpijo nikakih šal. Govorite! Kaj ste slišali?

— Gospod, — je rekel vezir, — zmerom si bil dobrotljiv do svojega služabnika in si mu priznavaš. Ako pa ž njegovim poročilom ne boš zadovoljen, mar ne izgubi tvoje naklonjenosti?

— Nič se ne bojte, — je dejal Mahmud milostno; — povejte kar koli, obetam vam, da vam priznate. Pomirite se in naj takoj slišim vaše poročilo.

— Vedite torej, — je dejal vezir, — da ima ena izmed teh sov najlepšega sina in druga najljubkejšo hčerko na svetu. Pravkar sklepata ženitno pogodbo, kajti njuna otroka se vroče ljubita.

— Je li mogoče? — je vzkliknil Mahmud in se od srea zasmeljal. — In kje prebiva hčerka? Saj bi jo rad videl.

— Ona stanuje v eni tistih temnih jam, ki so jih gorski klanec polni, — je rekel odvrnil minister, — brez matere pa ne hodi nikoli nikamor.

— To je resnično prvič, da slišim kaj takega, — je dejal sultan. — Vi si upate torej trditi, da je hčerka sovina tako čednostna in da ni vedenje teh ptičev nič manj prefinjeno, kakor naše? Mi dajmo svojim otrokom doto, in to delajo ptiči tudi, bi rekel. Toda nadaljujte, bi rekel, — zelo sem radoveden.

Vezir je nadaljeval: — Sinov oče, častljivi, sivoglas akovir, je dejal hčerkinemu očetu, ako sem razumel pravilno: Brate, tej poroki prav nič ne ugovarjam, a le pod pogojem, da pritrdita tudi najini ženi ter da zapišejo svoji hčerki petdeset porušenih vasi za doto.

— Koliko ste rekli? — je vprašal hčerkin oče začuden. — Petdeset, — je odvrnil oni, — mar jo preveč?

— Ojeme! Vi in vaš sin se enita sama prenizko, — je odvrnil prvi. — Preveč sta skromna. Mar ste pozabili, da smo v Perziji in da je nešteto porušenih vasi mojih? — Namesto petdeset dam svojemu otroku še petsto vasi, če vam je prav, k vašim dvesto vasem. Lahko bi zahtevali več, magari tišč, kajti dal bi jih brez vsake škode zase, če bi le hotel. Oče moje žene, — je nadaljeval, — je imel tri hčere, in vsaki je dal po štiristo porušenih vasi, ker imel jih je na tisoče. Odstistihmal pa je postal še bogatejši kakor je bil, — med nama povedano — v kratkem jih namerava dati vsaki še po sedem ali osemsto. Dal bog sultanu Mahmudu še dolgo življenje! Dokler bo vladal on nad nami, — nam porušenih vasi ne bo nikoli premalo.

— Resnica je, — je dejal sinov oče, — toda za doto vaše hčere nam ni toliko, kajti dasi naša obitelj ni tako bogata kot vaša, smo na svojo imetje vendar lahko ponosni.

— Tako sta nadaljevala, — je zaključil vezir svoje poročilo, — ter se bahala s svojim bogastvom in se radovala opustošenja, ki se — kakor sta dejala — razširja vsak dan hujše. . . Ker pa ste nam čakali, se nisem upal še dalje ostati ondi, kajti mislil sem si, da bi lahko postali nestrpni. Tisto pa veste, kako zelo se bojim, da bi se vam zameril.

Pravijo, da je sultana ta basen zadela tako, da je dal porušena mesta in vasi zgraditi iznova, da je znižal davke, s katerimi je bil prej državo preobremenil ter da je posledje mislil samo na blagot svojega naroda.

Učitelji in stariši.

(Foreign Language Information Service, Jugoslav Bureau.)

Nekaj posebno ameriškega so društva, katerih člani so starši šolskih otrok in učitelji, in katerih namen je organizirano sodelovanje med družino in šolo v korist šolski deci in njihovi izobrazbi. Ta društva se menujejo Parent-Teacher Associations.

Starši so se seveda vedno zanimali za šolo, katero pohajajo njihovi otroci, ali to zanimanje je bilo bolj splošne narave in omejeno. Dandanes pa je ozko sodelovanje med starši in učitelji jako važen faktor v izobraževanju. Ideja, organizirati učitelje in starše v skupno sodelovanje, se je rodila v Ameriki in se tu razvila. — Važnost tega naprednega gibanja je jasna vsakemu, ki se zares zanima za ljudske šole in njihova vprašanja.

Starši in učitelji so sedaj združeni v skupne organizacije v vsaki državi Unije, v Alaski, Havajih in na Filipinih. Temu vzgledu so sledile Cuba, Mehika, Kanada, Bahama otoki, Kitaj, Indija in Južna Amerika. Načelo je povsod, da starši sodelujejo z učitelji v najožjem stiku, v svrhu, da se zagotovi pravilno izobrazbo naraščajoč.

V 46 državah Unije se nahajajo podružnice narodne jednote te organizacije: National Congress of Mothers and Parents - Teacher Associations. Ob 27. konvenciji te organizacije v Louisville, Ky., se je poročalo, da presega skupno članstvo že število 527.000. Večnoma so ženske, ki so v teh organizacijah, ali mnogo je tudi moških. To pomenja, da imajo čez pol milijona mater, in tudi precej očetov, ki potom organizacije staršev in učiteljev prispevajo k ustvarjanju boljših bodočih državljanov in s tem boljše bodočnosti.

Tudi na deželi, kjer je tako sodelovanje še bolj potrebno, se te organizacije vedno bolj razširjajo. Na tak način raste med prebivalstvom zanimanje za vsa vprašanja prosvete in šolskih potreb. Starši polagajo večjo važnost v šole, življenje svojih otrok. Organizacije staršev in učiteljev ulivajo novo življenje v družino, šolo in občino.

ITALIJANSKI POSLANIK V ZDRUŽENIH DEŽAVAH.

Pred kratkim je sprejel predsednik Coolidge v avdienci italijanskega poslanika Dona Celasio Caetani-ja, ki se je pred par tedni vrnil iz Italije, kjer je konfiriral z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem glede priseljevanja.

Istina o stanju reškega vprašanja.

Neinformiranost jugoslovanskega in italijanskega tiska. — Črnogorsko vprašanje ne obstoja več. — Italija zahteva aneksijo Reke in ponuja za to Baroš in Delto brez pristaniškega konsorcija. — O sporazumu na tem temelju ni govora!

Beograd, 27. septembra. Z odlične, povsem informirane strani je dobil "Slovenski Narod" o reškem vprašanju te-le informacije:

Senzacij željni novinarji v Beogradu si, v pomanjkanju oficijelnih vesti, izmišljujejo vsak teden vsaj po eno "končno" rešitev reškega vprašanja, a ker ne sme Zagreb zaostajati za Beogradom, se pojavljajo tudi tam od časa do časa slične vesti "od dobro poučene strani". Te vesti se širijo potem po vseh drugih jugoslovanskih listih, se brzojavljajo v inozemstvo in prihajajo, v nekoliko izpremenjeni obliki čez nekaj dni nazaj kot najnovejša francoska ali laška poročila.

Kako malo resne so te vesti, pokazuje posebno drastična zadnja ki jo je objavil nemško pisani zagrebški dnevnik.

Po tej vesti bi bila Italija med drugim pristala na teritorialne koncesije pri Zadru. Zadrsko ozemlje je tako majhno, da nima Zader niti svojega vodovoda na svoji zemlji. Kaj naj se torej tam še odstopi? Idrijo in Postojno steje omenjena vest kot koncesijo v Istri.

Dotični načrti se baje že nahajajo v rokah polkovnika Kalafatovića, jugoslovanskega člana razmejitvene komisije! — Dotična "dobro poučena" oseba torej ne zna, da ni polkovnik Kalafatović v prav nobeni razmejitveni komisiji in da je naš član razmejitvene komisije iz Italije polkovnik Daskalović, ki je bil tudi dedeljen naši delegaciji v paritetni komisiji! —

Najnovejši dokaz o "informiranosti" dotičnega poročevalca pa vsebuje trditve, da je italijanska vlada prevzela nase obveznost da v javni seji parlamenta izjavi, da je zanjo črnogorsko vprašanje rešeno. Ali je sploh mogoče pokazati večjo neinformiranost? Ne samo, da naša vlada ni stavila v tem oziru nikake zahteve, ona o pripadnosti o pripadnosti Črne gore k naši državi sploh ne pripušča nikake diskusije! To vprašanje je že zdavnaj rešeno in razen morda Plamenaca tudi ni nobene vloške človeka na svetu, ki bi o tem čvornil. Sicer pa je tudi Italija na povsem nedvoumen način priznala Črno goro kot sestaven del naše kraljevine. Razmejitvena komisija med Jugoslavijo in Albanijo, katere predsednik je bil pred kratkim umorjeni italijanski general Tellini, je postavila na meji med Albanijo in nekdanjo Črno goro mejne kamne, na katerih so na naši strani vsekane črke SHS, na albanski pa A.

Od vsega, kar poroča omenjena vest, je le toliko resnično, da želi

Italija anektirati Reko in da je zato pripravljena nam priznati Baroš in Delto ter neke vasi v severnem delu reškega ozemlja.

O kakem sporazumu na taki podlagi pa seveda ni govora, kakor je to dovolj jasno povedal ministrski predsednik Pašić v svojem zadnjem govoru.

Kakor so netočne vesti v naših listih, tako je tudi več ali manj neresnična tudi večina poročil laških listov.

V nekaterih laških listih označuje se naprimer kot jedro našega spora vprašanje pristaniškega konzorcija, ki bi prevzel upravo reškega pristanišča, Baroša, Delte in Brajdice, in se zaganja v našo vlado, ker te laške zahteve noče sprejeti. Resnica pa je, da se v pogajanjih med Jugoslavijo in Italijo že štiri mesece ne govori več o projektu pristaniškega konzorcija, temveč da zahteva Italija v več ali manj prikriti obliki tnostavno aneksijo Reke, brez Baroša in Delte in brez konsorcija.

In ni nikaka tajna, da ravno Tlačani zahtevajo tako rešitev, ker znajo, da bi Reka pod Italijo izgubila svoje zveze z jugoslovanskim zaledjem in postala neškodljiva tržakemu prometu. Najnovejša hinavščina je torej, ako v Italiji govorijo o ljubezni in skrbni za usodo Reke. Italija hoče imeti Reko le, da jo uniči in osvobodi Trst, ki že dovolj trpi od konkurence Benetk, vsaj od vzhodne njene konkurentinje.

To vedo Rečani jako dobro, in zato se branijo, kljub svojemu italijanstvu, na vse kriplje proti smrtonosnemu obljubi "ljubeče" matere zemlje.

Slovenščina v slovenskih ljudskih šolah v Jul. Krajini omejena.

Slovenščina v slovenskih ljudskih šolah v Julijski Benečiji je omejena na posebne ure. Ministrski svet v Rimu se je te dni pečal s spremembo ljudskih šol. Paragraf četrtega novega načrta določa, da se mora pouk državnega (italijanskega) jezika v ljudski šoli postaviti na prvo mesto in da se poučevanje drugih jezikov, ki so v rabi v nekaterih pokrajinah, omejuje na posebne ure. Tako stopi v slovenskih ljudskih šolah na prvo mesto italijanščina, in tako se slovenščina, materinski jezik, pahne v kot.

ALI VESTE, —

da je prekopali v zadnjem fiskalnem letu jugoslovanski eksport jugoslovanski import? Ali veste, da vam dajo Helmar Turke Cigarette več vrednosti za vaš denar kot pa navadne cigarete, ker vsebujejo 100% čist turški tobak?

Josenska ženska moda.

Ženske trdijo, da so se kostumi naveličale. Preveč so ga morale nositi v deževnemahladnem poletju. Dolga krila se niso obnesla.

Zato jim nova josenska moda prinaša veliko izbero. Za visoke in vitke ter za manjše in nežne. — Prve se radujejo dolgih, tesno okoli bokov prilagojenih se jopie, manjše pa žemperjev s kožuhovno. Tudi jopa s pasom je še priljubljena. Dolga jopa se prijema telesa le rahlo ter se končuje navzdol zvončasto; kratka jopa se prijema telesa tesneje in ima navadno stoječe ovratnik. Krila so zopet krajša in segajo komaj do gležnjev. Material je ali volnen velur, sukno ali velvet. Modna barva je rjava vseh nijans. Majhni globoko nasajeni klobuki iz klobučevine ali baršuna in mehki klobuki s širšimi kraji, ki pa niso simetrični, izpopolnjujejo modno josenski kostum. Obлека s prmrno jopo je elegantna oprava tudi za zimske mesece. Poletni kep nadomešča jopa. Navadno je jopa le tričetrtinske dolžine, se ali tesno prilaga, ali pa se pod boki razširja z zvončastim volanom. Jopa s pasom ima značilno v pentljo zavezan pas. Kožuhovina na zapeljivih in okoli vratu je zopet modna. Mnogi se nosijo tudi ruske (kozaške bluze). Eleganca zahteva enotnost v barvi, ali vsaj harmonijo barv.

Kakšna naj bi bila torej modna dama? — Ozka in ravna v liniji, vitke postave, brez bokov, jedva naznačenih prs. . . Tako odgovarja neka strokovnjakinja v nekem modnem žurnalu. Bržčas je sama taka. A kaj naj store druge, ki jim je narava dala vsega preveč? — Z te priporočila modre posebnosti, ki dajajo damam moderno silhueto, poseben steznik okoli prs in poseben okoli bokov. Torej dva! Če pojde tako dalje, bodo modne dame kmalu v povojih kakor dojenčki.

Sprejmi gostoljubno beduina, in ga nahrani, in ukradel ti bo suknjo.

IZPLAČILA v AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji — se more izplačati dolarje je potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 300u. — frankov, to je približno \$200. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovilene na izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi poizjatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nazajni mesec v dinarjih.

Nadalje se nam sdi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo priporočati poizjati čke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glas na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznijo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi poizjatelj mora navadno ameriške čke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravljeni na ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje poizjati denar navadnim potem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na manjši polti brez naplilk.

Tudi za nabavo potnega lista — (pasa) je najpriporočljivejši poslati dolarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi s dinarji.

V Italiji in naseljenem ozemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je za namenjen denar je za potovanje, je na nakupni omejitvi vidno: izplačati se, ako naslovnik potuje.

Vred naslovitih stroškov smo se morali določiti povrediti pristojbino na dolarstva izplačila kateri sledi: Za izplačila do 500. računamo po 75 centov; od 525. naprej po 85, to je po 8 centov od vsakega dolarja.

Na nakupni naj bo vidno omejeno: izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna na dolarstva izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York City

Samomor Madžara profesorja.

V Senti se je ustrelil v tančniji gimnaziji profesor Gabro Szabados. Samomor je izvršil, ker je pri izpitu iz nacionalnih predmetov padel radi nezadostnega znanja srbohrvatskega jezika.

Tajna madžarska organizacija v Subotici.

Beogradska "Pravda" poroča, da je subotička policija prišla na sled veliki špijenski organizaciji s središčem v Subotici in ki ima razpletene mreže po vsej Vojvodini. V pisarni "generalnega" štaba organizacije je policija našla mnogo dokumentov, iz katerih je razvidno, da je organizacija v službi "Probujačih se Madžarov". Aretiranih je bilo mnogo oseb. Glavni namen organizacije je bil, da širi med narodom simpatije za Madžarsko.

Nova vpeckajtev oficirjev.

Kekor poročajo iz Beograda, je v vojnem ministertvu že gotov ukaz, s katerim bo vpeckajnih še 400 oficirjev. Na ta način bo oficirski zbor reducirán za 10%.

Pomanjkanje tobaka v Celju.

Iz Celja poročajo: Po vseh celjskih in okoljskih trafikah je izginil naenkrat ves cigaretni tobak in kmalu nato tudi vse vrste cenejših cigar. Ker nismo več v vojni in preobratni dobi, občinstvo upravičeno povprašuje po vzroku ter domneva, da se bo zopet podražil tobak, ki je že itak drag kakor žafran in pri vsem tem še slabši kakor posušeno listje.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

mali oglasi

v "Glas Naroda"

MI POZNAME

potrebe svojega naroda ter mu vsled tega zamoremo najugodnejše in najsolidnejše ustreči.

ZA TOČNO IN REDNO IZVRŠEVANJE DE-NARNIH NAKAZIL,

ZA UGODNO IN BREZSKRBN POTOVANJE V STARO DOMOVINO,

ZA DOPREMO OSEB IZ STARE DOMOVINE,

kakor tudi za vsa druga brezplačna navodila glede gornjih zadev, se zamorete s popolnim zaupanjem obrniti na znano

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, : : : : New York, N. Y.

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec. Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. 1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljene ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojz Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kršćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .45

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. Vsebuje 231 strani, .55

Znamenje štirih. Spisal Conan Doyle. Kriminalni roman. Po vsem svetu znana povest, ki opisuje premetenost tajnega policista Sherlock Holmesa ter njegova bistroumna pota, kako je prišel na sled skrivnostnim zločinom. Vsebuje 144 strani, .50

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz. Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .45

Kadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se na si očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili soper prevzete graščake in junake umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTINA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

ČAROVNICA.

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

32

(Nadaljevanje.)

Sram ju je bilo hišnika; celo dekletu je bilo sram. Dekla Marija je gledala v tla in ni bila nič posebno dobre volje. Izvoljeni poslanec Terrade je brez dvoma imel teistega dne okusnejše kosilo.

Ko se je popoldne izprehajala po Parizu je videla v neki izložbi naznanilo, da se bo naslednji dan vršilo veliko srečanje. Šla je notri in kupila pet srečk.

Mislila si je: Če mi hoče nebo pomagati, mi sedaj lahko pomaga. Oh, če bi zadela glavni dobiček! Kakšna sreča! Potem bi ji ne bilo treba več misliti na ločitev zakona.

Pascal bi bil srecen in bi lahko zopet kandidiral. Če imel Pascal toliko denarja, da bi ga lahko razpisal in trosil, bi se ga v njegovem domačem kraju in tudi v Parizu vsi bali. Še celo oče njegove sestrice ne bi se po kolenih pridrsal k njemu.

Bog je pa ni uslišal. Nobena njenih srečk ni bila izžrebana. Ni ji kazalo drugega kot zopet misliti na ločitev.

Hotela je izzvati prizor, ko se zakonca grdo gledata, ko se obspata z žaljivkami in se tudi udarita, če ni drugače.

Pascala bi bil sicer težko razdražiti, toda če bi le silila vanj, bi se ji morda posrečilo.

Naslednje se ji je pa posvetilo v glavi. Če mož ali žena svoje voljno zapusti zakonsko življenje, ima, dotičnik, ki ostane, dovolj vzroka za ločitev. To je že ponovno čitala v listih, ko je šlo za ločitev zakona.

Sklenila je, da bo toliko časa dražila moža, da ji bo pokazal vrata. Odšla bo in se ne bo več vrnila.

Kljub temu bi bilo pa to jako težko. Tako zelo bi ga morala je ziti, da bi se čisto izpobil. Kaj takega se pa še ni zgodilo v vseh sedmih letih njunega zakona.

Potolajila jo je pa tudi druga misel. Kaj če bi ne bila gospodična Renee Benevent zadovoljna z ločenim možem? Marsikatera deklica bi se pomislila. Morda se bo tudi ona?

Ob tej misli je bila Melanija jako srečna.

Začela je izpraševati Pascala o Beneventovi družini in kmalu izvedela, da so se popolnoma navzeli modernih nazorov.

To ji je zadostovalo. Renee bi ne imela čisto nič proti ločenemu možu.

Nato se je pa začelo čudno življenje. Sedaj je manjkal Pascalu gumb na suknji, sedaj niso bile hlače zlikane.

Z dneva v dan je opazil razne nerednosti. Odgovarjala mu je nakratko, skoraj zadirčno.

Pri Melaniji je začel opaziti tudi razne druge navede.

Hotela je kaditi, rada bi se vozila z biciklom in pri neki priliki je celo rekla, da si bo dala lase rdeče pobarvati.

Kmalu je pa izprevidel, da ji vse te želje ne prihajajo iz srca. Parkrat ji je že zagrozil, da jo bo spodil, če si bo izmišljala take reči.

V obupu, ko že ni več vedela, kaj bi storila, je stopila nekega dne v trgovino ter si kupila obleko za štiristo frankov.

O, nekaj strašnega je tako trošiti borne prihranke mojem ubogega Pascala — je rekla sama pri sebi. — Toda ni drugače. Izra bila je že vsa sredstva. Trdno je pa sklenila, da bo poslala obleko nazaj v trgovino ter zahtevala denar, kakor hitro se bo skregala s možem.

Pascal je bil strašno jezen. Klet je bil v kričal, usodopolne besede pa ni izpregovoril; ni je pognal od sebe.

Rekel ji je, da je norica, da je zapravljivka, da je neumna gos. To je bilo vse lepo, zadostovalo pa ni.

Ni pa imela toliko moči, da bi rekla: — Dobro, če sem neumna gos, se pa ločiva. Jaz sem že vsega sita.

Toda to bi ne bilo pravilno, kajti on, ne pa ona mora predlagati ločitev.

Le ponoči, ko je spal, je stopila tiho k njegovi postelji, pokleknila, dvignila roke ter začela prositi:

— Odpusti, moj dragi, Pascal, odpusti. — Ko ga je zatem poljubila, se je komaj dotaknila njegovih ustnic, boječ se, da bi se ne prebudil.

Kakor hitro bi se prebudil v takem trenutku, bi bilo konec nje-ne dobro zasnovane igre.

Sklenjala se je nad spečim in ga poljubovala.

Pri tem je govorila sama pri sebi: — Tukaj imaš poljub, Pascal za večerjini dan, tukaj ga imaš za danes in še stoinstitutno poljubov za dolgo vrsto let, ko ne bom več pri tebi.

Pri tem se je pa morala sunkoma obrniti nazaj, da bi ne omajala s solzami svojega spečega moža.

Zatem je sedela še dolgo na postelji ter je kovala načrte za ločitev zakona.

Pascal je bil pa že itak dovolj jezen in razburjen in ni prav nič potreboval draženj svoje žene.

Malo je spal in malo jedel. Kadarkoli je vzel v roko kak časopis, ga je ježno vrget stran.

Nekoč bi bil kmalu zdivil, ko je čital o novih odlikovancih.

— Kaj, Martinet je dobil red častne legije? Ta sramota! Pravi, da je slikar. Pačka je, pa ne slikar. Nekoč je naslikal zelene krave na rdečem pašniku! In temu pravijo umetnost! Zdi se mi, da je ves svet zmozel.

Neko poročilo ga je pa še veliko bolj razburilo.

Nekoga jutra ga je videla Melanija vsega bledega, ko je držal s tresočo roko časopis.

— Ugani, kaj sem ravnokar čital — je rekel svoji ženi. — Kaj misliš?

— Ne vem, nimam pojma.

Silno je bila radovedna, kaj ga je tako zelo razburilo.

— Laq je postal generalni rezident v Kairu. Tisti mali Laq. Saj se ga spominjaš. Tisti Laq, ki je bil skrivaj vate zaljubljen. Dvaintideset let je star pa ima že tako službo. Da, tako je na tem avetu!

Z nogo je odbrenil časopis ter jezen odšel.

Naslednje jutro je bil pa še bolj jezen.

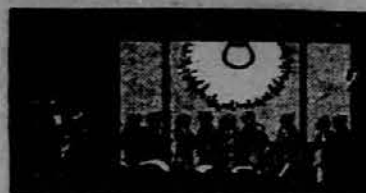
Laq mu je pisal, da je prišel za kratek čas v Pariz ter povabil njega in njo na večerjo.

— Midva ne bova šla — je sikal. — Zato naju vabi, da bi ti začel dvoriti. Gotovo misli, da se mu sedaj, ko ima tako odgovorno službo, ne bo mogla ustavi.

— Pascal, kaj ti ne pade v glavo?

— Jaz vem, kar vem in jaz si ne pustim preveč brbljati pod nosom.

(Dalje prihajati.)

Ko je bilo konec štednje časa

Ko so bile 30. septembra ure pomaknjene nazaj, je solnce prenehalo opravljati za vas čezurno delo. Vseled teh dodatnih ur teme, se je pojavila zahteva večje privlačnosti vaše trgovine.

Postavite eno naših novih 500 Watt Standard Lighting Units nad svoja vrata, da vas bodo odjemalci našli.

The New York Edison Company

At Your Service

Installment, Wiring and Fixture Bureau

865 Broadway

Telephone: Suyvesant 5680

Izpred sodišča.

Huda bajtarica

je Helena Podobnikova v llovniku. Ko ji je županstvo naložilo neko denarno kazen, se je na župana tako razjezila, da mu je zagrozila z nožem. Vse kmete pa je proklela, češ, da hočejo požreti vse bajtarje. Pri tem je tudi zamahnila proti županu, ki pa se je pravčasno umaknil. Ker pa se z županom, ki je tudi uradna oseba, ne sme tako postopati, je bila žena obsojena na 200 Din ali 4 dni zapora. Rekla je, da bo rajše sedela, ker ne ve, kam gre ta denar in ker ni za popravljanje cest.

Tatvina obleke.

Francee Levee je ukradel iz veže neke vile v Wolfvici ulici v Ljubljani Francetu Elikanu obleko in par čevljev. Prodal je vse skupaj za 100 Din starinarici Mohar. To prodajo je izvršila Leveeva znanaka Ivana Zakotnikova. Starinarica je vrnila obleko Elikanu, čevljev pa ni več imela. Obsojena je bila Levee na 3 mesece, Zakotnikova pa na 2 meseca težke ječe.

Za 14 smrek.

Jakob Ciber, kočar z Iga, je posekal v gozdu Janeza Kaplara, ki je v Ameriki 14 smrek v vrednosti 1200 Din. Del lesa je porabil za popravilo hiše, ostanek pa je prodal argovcu Kobiju za 400 Din. Ker je Ciber odločno trdil, da mu je Kaplar iz Amerike pisмено dovolil posekati les, se je obravnavala preložila, da se ugotovi, kaj bo poročal iz Amerike.

Ker ni prijavil puške,

je bil obsojen posestnik Bučar v Litiji na 25 Din globe ali 24 ur zapora. Na tozadevni razglas pokrajinske uprave, ki vsebuje zelo stroge določbe za posest in nošenje orožja, je mož puško prikril. Puško so mu zaplenili, kar ga po astni izjavi najbolj boli, ker je meč puško zelo rad. Deležen pa je amnestije (pomiloščenja) in morda bo še prišel do puške.

Zapeljivi dolarji

so premotili Franciško Mesojedec z Šmarja. Ukradla je Jakobu Mitužu 30 dolarjev in 20 dinarjev. Dekle je tatvino priznala in je bila, ker je povrnila vso škodo, obsojena na dva meseca ječe.

Navijanje cen.

Mesar v Vačah pri Litiji je bil hročeč, da je prodajal kostrunovo meso po 92 K v časi, ko je stal 1 kg kostruna celot v Ljubljani po 38—70 K. Obsojen je bil kljub temu, da je res precej drugo kostruno kupoval in ker je ponujal kmetom višje cene kot drugi, da si zagotovi prvenstvo nakupa, za enkrat na 12 ur in 50 Din globe.

Zanimiv slučaj silobrana.

Pred celjskim okrožnim sodiščem se je zagovarjal dne 29. septembra radi prekrščenju silobrana na 19letni France Medvedec, posestnikov sin v Selah v breškem okraju. Obdolžence je nezakonski sin Jožef Škrbec, prej omenjen Jurka. Ko je izročila svoje posestvo sinu iz prvega zakona, je začel njen mož France Škrbec njo in vse sorodnike smrtno sovražiti. Orožniško poročilo ga slika kot nasilnega človeka, katerega je čutilo vse prebivalstvo. Sorodniki samj ga imenujejo kot pijanca, lenulca, nasilneža in lovkega tata, ki je prežal samo na prestvo svoje žene. Ko je France Škrbec dne 22. julija odvezal s posestva pre-

mičnino, mu je obdolženec zagrozil, da ga ovadi orožnikom. Vseled tega ga je udaril Škrbec po licu in zasledoval nato do veže. Tu je pa Medvedec pograbil Škrbecovo lovsko puško ter ga zadel v prsa. Vseled česar je ta izdihnil čez nekaj minut. Ker je bilo okrožno sodišče mnenja, da obdolženecovo življenje ni bilo neposredno ogroženo, je bil France Medvedec obsojen radi prekrščenja silobrana na tri mesece težke ječe. Celi okraj pa je rešil s svojim dejanjem velikanske nadloge.

Obsodba ptujskega veletržca.

Pred meseci smo poročali, da je mariborsko okrajno sodišče obsodilo znanega nemškega fabrikanta žganja in veletržca Francea Hutterja radi pančevanja vina na dva dni zapora in 4000 dinarjev globe. Hutter je namreč prodal mariborskima trgovcema Glorin in Starčiču vino, ki se je takoj

pri dobavi izkazalo kot pomešano z jabolčnico. Proti obsodbi se je Hutter pritožil. Mariborsko okrajno sodišče pa je v vzkljeni razpravi dne 3. oktobra prvotno obsodbo v celini obsojilo.

"Nož bi mu v vamp zasadila."

Že starejša posestnica H. P. iz Vorš nad Škofjo Loko je zelo huda in energična žena. Še sodnja ji ne imponira, neprestano se vti-ka v razpravo in se zgraža ob izpovedbah pri-: "O jej, saj ni res." Nedavno ji je bil dostavil občinski sluga neki plačilni nalog. To ji seveda ni bilo všeč, pa je odšla nad župana ter ga obsula z amerjanjem in grožnjami. Tudi občinskega slugo je še naknadno razveselila z ljubeznivo izjavo, da bi mu najraje "kar nož v vamp zasadila". Okrajni sodnik v Ljubljani ji je za njene ljubeznivosti prisodil 200 Din nagrade ali pa 4 dni zapora. Njej bi bil ljubši zapor, ker pa ima svoje premoženje, bo vendarle morala šteti denarce.

Ne posipaj evetlie pred svinje.

VABILO.

Slov. pevsko društvo "Zvon" v Forest City, Pa., vljudno vabi vse rojake in rojakinje iz Forest City in okolice na **JESENSKO VESE-LICO**, katere se vrši v soboto 27. oktobra zvečer v društvenih prostorih na Grand Ave., Forest City. Da bo vsak dobil dovolj za v želo-dece, bo srbel odbor. Godbo pa bodo oskrbovali z domačimi poskočnicami tamburaški društva "Zvena". Torej na veselo svidenje v soboto 27. okt. zvečer!

A. Kužnik, tajnik.

(24-26-10)

IŠČEJO SE ŠIVALKE,

ki znajo šivati kraje ter so izveč-bane na Box in malih strojih. Dober zaslužek, stalno delo. Mikado Straw Hat Works, Inc., 112-114 Wooster St., New York City. (25-27-10)

Izšel je

"Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Izšla je nova izdaja

'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'

Zbori za štiri moške glasove.

Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi s notami:

1. Na dan; 2. res očeni bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanški; 10. Tihl veter od morja; 11. Še ena; 12. Poveste, ve planine; 13. Sijaj, solnce; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastrček; 19. Rožmarin; 20. Cerkvica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danici; 24. Savaka; 25. Obleček; 26. Planinska roža; 27. Hercegovska; 28. Ljubezen in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša svezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Boše pravde; 35. Na groblju; 36. Nad svezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 39. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utepljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48. Deklica, ti si jokala; 49. Jas bi rad rečel ti; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 64. Vinaka; 55. Oj dekle, kaj si tak žalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdaj v ruto; 59. Slovenec, Srb, Hrvat; 60. Naša svezda; 61. V slovo; 62. Isklubljeni svet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravičnik; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj; 67. Hey Sloveni; 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotniška pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinsko, Frankopanska; 80. Što čutiš, Srbije tužni; 81. Pobratimlja; 82. Pomlad in jesen; 84. V tih noč; 85. Milica; 86. Njok; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91. Pri oknu sta moške slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94. Strunam; 95. Ljubezen in pomlad; 96. Lahko noč; 100. Rastanek; 101. Svačanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prejla.

Cena s poštnino \$3.

"GLAS NARODA"

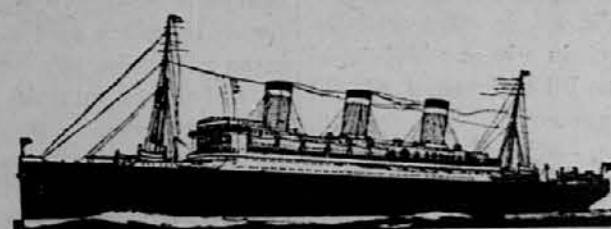
82 Cortlandt Street

New York

Kretanje parnikov - Shipping News

27. oktobra:	Homerich, Cherbourg; Orbita, Cherbourg; Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg; Bremen; Venedam, Boulogne.	14. novembra:	Paris, Havre; Zealand, Cherbourg; Pres. Adama, Cherbourg; York, Bremen.
30. oktobra:	Resolute, Cherbourg, Hamburg; Mauretania, Cherbourg.	15. novembra:	Westphalia, Hamburg.
31. oktobra:	Pittsburgh, Cherbourg, Bremen; Bremen, Bremen; America, Genoa; Bevedere, Trst.	17. novembra:	America, Cherbourg, Bremen; Orduna, Cherbourg, Hamburg; Chicago, Havre; Ryndam, Boulogne; Muenchen, Bremen.
1. novembra:	Hansa, Hamburg.	20. novembra:	Dulio, Genoa.
novembra:	Majestic, Cherbourg; Rotterdam, Boulogne; Pres. Fillmore, Bremen.	21. novembra:	Caspole, Cherbourg, Bremen; Pres. Van Buren, Cherbourg.
novembra:	Berengaria, Cherbourg.	22. novembra:	Mount Clay, Hamburg.
novembra:	Belgenland, Cherbourg; Suffren, Havre; Pres. Folk, Cherbourg; Seydlitz, Bremen; Conte Rosso, Genoa.	24. novembra:	Majestic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg, Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Bourgne; Tyrrenia, Cherbourg.
novembra:	Cleveland, Cherbourg, Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg, Hamburg.	27. novembra:	Berengaria, Cherbourg.
10. novembra:	Leviathan, Cherbourg; Martha Washington, Trst; Olympic, Cherbourg; Derfflinger, Bremen; Orca, Cherbourg, Hamburg; Albania, Cherbourg.	28. novembra:	Pres. Garfield, Cherbourg.
3. novembra:	Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg, Hamburg.	29. novembra:	Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Mongolia, Hamburg.
		6. decembra:	President Wilson, Trst.
		decembra:	Leviathan, Cherbourg; La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Venedam, Boulogne.

V JUGOSLAVIJO NA S. S. LEVIATHAN

Hitri in razkošni orjak morja.

Če hočete obiskati ta Božič Jugoslavijo ali dobiti sem iz starega kraja svojo rodbino, ne morete izbrati hitrejšega, bolj razkošnega in bolj udobnega parnika kot je Leviathan — orjak morja. — Nikjer ne morete dobiti več za svoj denar: posebne kabine, posebni prostori za zakonske pare in družine, prostorni izprehajalni krovi, zbirališča, najboljša in različna hrana, potrebna uljudnih potražnikov ter vsakovrstne udobnosti. In vi potujete pod zaščito vlade Združenih držav.

Iste službe in udobnosti ste deležni tudi na drugih velikih ameriških vladnih parnikih. Potujete lahko preko Cherbourg, Southampton ali Bremea, kjer bodo preskrbeli agenti družbe, da boste varno dospeli domov.

Za cene tretjega razreda in navodila pišite na:

United States Lines

45 Broadway New York City

Zastopniki v vseh glavnih mestih.

Canadian Office: 75 Queen St. W. — Toronto

Upravitelji za

UNITED STATES SHIPPING BOARD

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA od NEW YORKA do TRSTA (preko Genova)

Najboljša in najkrajša pot po Sredozemskem morju z našimi velikimi parniki. AMERICA 31. okt. 7. decembra DULIO (prvokratno odplute) .. 20. nov. COLOMBO 5. dec. 29. jan. Največji in najhitrejši parnik na olje za Sredozemsko morje.

Udobne kabine tretjega razreda s 2, 4 in 6 posteljami na družini in šenaka.

Pri okumnih obedah je vino brezplačno. Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Italia-America Shipping Corporation

1 State Street General Agent New York

Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene pošte

Rad bi izvedel za naslov rojaka

FRANKA SKRINJAR, podmače Maticev iz Povirja na Pri-

morskem. Prejel sem pismo od

njegovega brata, ki ga išče radi

razmer v domovini. Svoječasno

je bil nekje v državi Wisconsin.

Kateremu rojaku je znan

njegov naslov, ga vljudno pro-

sim, da mi istega, če pa sam čita

te vrstice, naj se javi bratu v

domovini ali pa meni. — Frank

Mahnich, Box 332, Davis, W.

Va. (26-30-10)

Va.

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)

(26-30-10)